

DOI 10.34132/pard2025.30.15

Отримано: 14 липня 2025
Змінено: 3 листопада 2025
Принято: 24 листопада 2025
Опубліковано:
30 грудня 2025

Received: 14 July 2025
Revised: 3 November 2025
Accepted: 24 November 2025
Published:
30 December 2025

Dmytro Misyuryov

COMPARISON OF INVESTOR SUPPORT PROCEDURES IN EU COUNTRIES AND UKRAINE IN THE CONTEXT OF PUBLIC ADMINISTRATION MODERNIZATION

The study aims to develop a comprehensive scientific understanding of the institutional, organizational, legal, and digital mechanisms of investor support in the European Union countries and Ukraine, as well as to determine their effectiveness and outline directions for modernizing Ukraine's state investment policy. The empirical basis comprises statistical data from UNCTAD, OECD, Eurostat, and national statistical services of European countries and Ukraine for 2020-2024, as well as official reports from Deutsche Trade & Invest, the Polish Investment and Trade Agency, CzechInvest, Business France, and UkraineInvest. Systemic, comparative, institutional, structural-functional, and content analysis of regulatory legal acts were employed, which made it possible to determine the level of autonomy of the relevant agencies, the integration of digital services, and the specifics of post-investment support. Comparative analysis revealed that European countries are characterized by a well-developed multilevel institutional architecture of investor support, which combines agency autonomy, regulatory stability, comprehensive digitalization of procedures, and a systemic model of ongoing support. Specifically, Poland and the Czech Republic demonstrate stable growth in foreign direct investment, indicating the effectiveness of their institutional mechanisms. At the same time, Ukraine experiences fragmentation of administrative procedures, lack of autonomy of investment agencies,

low level of digital process integration, complex permitting procedures, and regulatory unpredictability. This creates obstacles for investors and limits long-term investment activity. The effectiveness of investor support depends on the quality of institutional interaction, the stability of the regulatory system, and the level of digital integration. For Ukraine, key measures include implementing a single digital window, expanding the powers of UkraineInvest, strengthening coordination among government bodies, ensuring regulatory predictability, and creating a regional network of investment centers. The implementation of effective European practices can enhance the country's investment attractiveness, facilitate economic modernization, and integrate it into the European economic space.

Keywords: *investment attractiveness, investor support, foreign direct investment, investment promotion agencies, single window mechanism, digitalization of public administration, institutional analysis, management modernization, comparative analysis.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Ефективне залучення інвестицій є критично важливим складником економічного розвитку будь-якої країни, проте Україна досі стикається з низкою структурних, законодавчих та організаційних перешкод, які обмежують потенціал іноземних інвесторів. Попри наявність спеціалізованого органу – UkraineInvest, спостерігається низький рівень інтеграції інституцій із законодавчими та регуляторними механізмами, обмежена цифровізація процесів супроводу інвесторів та недостатня автономія державних органів у прийнятті стратегічних рішень.

У країнах ЄС функціонують ефективні агентства із залучення інвестицій, які поєднують централізовану й регіональну структури, застосовують сучасні цифрові сервіси, механізми «єдиного вікна» та програми післяінвестиційної підтримки інвесторів, що сприяє підвищенню привабливості цих країн для міжнародних капіталовкладень. Водночас відсутність подібних інтегрованих практик в Україні створює низку ризиків, зокрема затримки під час

прийняття рішень, високі витрати на адміністративні процедури, непередбачувані митні та податкові витрати для інвесторів.

Отже, важливим завданням є формування ефективної системи супроводу інвесторів в Україні, що поєднувала б найкращі європейські практики з урахуванням національних особливостей законодавства та адміністративного управління, підвищувала рівень цифровізації, забезпечувала прозорість і передбачуваність процедур, а також сприяла розвитку пріоритетних секторів економіки. Дослідження цієї проблематики дає змогу виявити структурні та процедурні прогалини, сформулювати рекомендації щодо вдосконалення української моделі інвестиційного супроводу та забезпечити ефективнішу взаємодію державних інституцій з інвесторами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд наукової літератури свідчить про широкий спектр досліджень, що охоплюють різні аспекти інвестиційної привабливості та супроводу інвесторів у ЄС та Україні. У цьому контексті роль міжнародних рейтингових агентств у формуванні оцінювання інвестиційного клімату описують В. Смесова та Є. Яськов [1], підкреслюючи значущість комплексного підходу до аналізу ризиків і можливостей країни. Інвестиційну привабливість України досліджують Ю. Нікольчук та О. Лопатовська [2], звертаючи увагу на проблеми правового та інституційного середовища, а також на необхідність упровадження таких сучасних механізмів, як «єдине вікно» та програми післяінвестиційної підтримки, для підвищення ефективності залучення капіталу.

На економічній безпеці та управлінні підприємствами в умовах екологічної економіки зосереджують увагу В. Смесова та співавтори [3], підкреслюючи роль інноваційних технологій і цифровізації для стійкого розвитку та зменшення інвестиційних ризиків. Інновації як підґрунтя соціально-економічного розвитку аналізують В. Смесова, Н. Федорова та В. Побива [4], обґрунтовуючи важливість синхронізації інноваційної політики з інституційними механізмами підтримки інвестицій. Методологічні підходи до оцінювання економічної безпеки регіонів розкривають В. Смесова та колеги [5], підтверджуючи значення інтеграції управлінських,

нормативно-правових і економічних інструментів для ефективного супроводу інвестицій.

З огляду на це, значення структурованої роботи агентств із залучення інвестицій у Європі підкреслює Дж. Кноеріх [6], акцентуючи на ролі регіональних офісів, механізмах післяінвестиційного супроводу та персоналізованої підтримки інвесторів для формування довгострокових інвестиційних відносин. У World Investment Report глобальні тенденції залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ) висвітлює UNCTAD [7], демонструючи ефективність державних агентств і цифровізації процедур у підвищенні привабливості країн. Практики інвестиційного супроводу в країнах OECD порівнюють А. де Кромбрюге і С. Мур [8], зосереджуючи увагу на ролі цифрової економіки та електронного урядування для оптимізації процесів і підвищення прозорості.

Офіційні вебсайти CzechInvest [9], Business France [10], Germany Trade & Invest [11] та Polish Investment and Trade Agency [12] демонструють приклади організаційної структури агентств, механізми взаємодії з інвесторами, інтеграцію із законодавством і використання цифрових платформ для спрощення процедур.

Специфіку української моделі супроводу інвесторів представлено на офіційному вебсайті UkraineInvest [14], де підкреслено обмежений рівень автономії та часткову інтеграцію з законодавством, що створює потребу в запровадженні європейських практик. Статистичні дані щодо притоків ПІІ в країни ЄС представляє UNCTAD (2025) [15; 16; 17; 18; 19], що дає змогу оцінити ефективність інституційних моделей і порівняти їх з українським досвідом. Детермінанти інвестиційної привабливості України в умовах глобальної економічної турбулентності аналізує Д. Місюров [20], окреслюючи ключові перешкоди та чинники, що впливають на прийняття рішень інвесторами.

Отже, аналіз зазначених джерел засвідчує, що ефективний супровід інвесторів базується на комплексному підході, який поєднує інтеграцію законодавства, цифровізацію процесів, централізовану та регіональну структуру агентств, механізми післяінвестиційної підтримки та персоналізований супровід, що

забезпечує підвищення привабливості країн для прямих іноземних інвестицій.

Формулювання мети статті (постановка завдання). Метою статті є здійснення порівняльне дослідження функціонування державних інституцій у сфері залучення інвестицій у країнах Європи та в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Залучення інвестицій, особливо з зовнішніх джерел, є визначальним чинником економічного розвитку держави та її окремих секторів. Інвестиційна привабливість постає одним із ключових показників економічної ефективності країни, оскільки інвестиції формують основу сталого економічного зростання та забезпечують макроекономічну стабільність [1].

Іноземні інвестиції стимулюють зростання ВВП, розширення підприємницької діяльності та скорочення рівня безробіття. Вони впливають на діяльність усіх категорій суб'єктів господарювання, визначаючи перспективи їхнього розвитку, фінансову стійкість і конкурентоспроможність на ринку. Отже, іноземні інвестиції відіграють вирішальну роль у розвитку пріоритетних секторів економіки країни [2].

Нестабільна політична ситуація, наслідки пандемії COVID-19, введення карантинних обмежень, військові дії, економічний спад, ризики втрати майна, корупція та зростання тіньової економіки суттєво вплинули на обсяг іноземних інвестицій в Україну. Водночас стратегічний курс країни на європейську інтеграцію, досягнення цілей сталого розвитку, розв'язання актуальних екологічних проблем, а також модернізація промисловості та стимулювання науково-технологічного розвитку на основі інновацій зумовлюють впровадження реформ, що спрямовані на покращення інвестиційного клімату та подолання наявних викликів [3].

Державне регулювання інвестиційної діяльності забезпечує реалізацію інвестиційної, економічної, інноваційно-технічної та соціальної політики держави. Зростання обсягів інвестицій до 2022 р. свідчить про підвищений інтерес іноземних інвесторів до України та збільшення інвестиційних потоків. У цьому контексті

важливим завданням державних органів є створення сприятливих умов для залучення інвестиційних ресурсів у національну економіку. Це досягається через оптимізацію інвестиційного клімату, удосконалення законодавчої та нормативно-правової бази, що регулює інвестиційну діяльність, упровадження ефективних механізмів стимулювання інвесторів, зокрема надання податкових пільг і податкових канікул, а також усунення адміністративних перешкод і спрощення бюрократичних процедур [4].

Державне регулювання визначає також пріоритетні сфери задоволення суспільних потреб на рівні підприємств, регіонів і національної економіки, зокрема в галузях соціального захисту, інноваційно-технічних розробок, створення нових підприємств і робочих місць, підтримки впровадження відкриттів і винаходів в агропромисловому комплексі та виробництві будівельних матеріалів, а також забезпечення економічної та інвестиційної безпеки. Надання державних пільг інвесторам, які реалізують проекти у виробництві, освіті, культурі, охороні навколишнього середовища та охороні здоров'я, стає додатковим стимулом для розвитку інвестиційної діяльності [5].

Для порівняльного аналізу ефективності діяльності інституцій, створених для залучення інвестицій, обрано провідні агентства ЄС та України. У таблиці 1 представлено організаційно-інституційні структури, головні функції, рівень взаємодії із законодавчими рамками та особливості супроводу інвесторів. Аналіз охоплює приклади Німеччини, Польщі, Чехії та Франції, що демонструють високий рівень автономії агентств, спеціалізацію департаментів та інтеграцію в законодавче поле, забезпечуючи ефективне залучення й підтримку інвестицій. Діяльність української установи UkraineInvest свідчить про досягнення у сфері консультаційної підтримки та просування країни як інвестиційно привабливого ринку, проте також виявляє недостатню автономію та слабку координацію із законодавчою й регіональною системами. У таблиці 1 наведено візуальне порівняння підходів до організації інституційної діяльності та їхній вплив на інвестиційний клімат.

Таблиця 1.

Порівняльний аналіз інституцій ЄС та України

Країна	Назва інституції	Організаційно-інституційна структура	Головні функції	Взаємодія з законодавством
Німеччина	Germany Trade & Invest (GTAI)	Федеральна установа з департаментами економічного аналізу, регіональних проєктів, супроводу інвесторів	Залучення інвестицій, підтримка aftercare, інформаційний супровід	Висока інтеграція з законами щодо FDI та податкових стимулів
Польща	Polish Investment and Trade Agency (PAIH)	Центральна установа з департаментами супроводу інвестицій, взаємодії з регіонами	Консультації, промоція, супровід інвесторів, aftercare	Чітке дотримання законодавства щодо податкових стимулів і дозволів
Чехія	CzechInvest	Агентство з департаментами промоції, технічної оцінки, роботи з регіональними партнерами	Консультації, оцінювання проєктів, доступ до податкових стимулів, aftercare	Інтеграція з національними законами щодо інвестицій, цифрові платформи
Франція	Business France	Агентство з департаментами зовнішньо-економічних зв'язків, регіонального розвитку, інноваційних проєктів	Залучення інвестицій, маркетинг, інформаційний супровід, консультації	Тісна взаємодія із законодавчими органами та місцевою владою

продовження таблиці 1

Україна	Ukraine-Invest	Консультативно-дорадчий орган при Кабінеті Міністрів України	Просування України, аналітика, консультації для інвесторів	Часткова інтеграція із законодавством, обмежена автономія, координація з численними органами влади
---------	----------------	--	--	--

Джерело: сформовано автором на основі [6; 7; 8; 9; 10; 11]

Аналіз діяльності інституцій, створених для залучення інвестицій у країнах ЄС та Україні, дає змогу сформулювати декілька ключових висновків.

По-перше, провідні європейські агентства, зокрема Germany Trade & Invest, Polish Investment and Trade Agency, CzechInvest і Business France, демонструють високий рівень організаційної автономії та чітку спеціалізацію департаментів, що забезпечує комплексний супровід інвесторів, зокрема промоцію, консультації, оцінювання проектів та післяінвестиційну підтримку. Високий рівень інтеграції з національним законодавством і цифровими платформами сприяє оптимізації процесів залучення інвестицій і мінімізації адміністративних перешкод.

По-друге, досвід європейських агентств свідчить про ефективність поєднання законодавчої підтримки, податкових стимулів і структурованого інформаційного супроводу інвесторів, що забезпечує стабільність інвестиційних потоків і підвищує привабливість країни для зовнішніх інвесторів.

По-третє, діяльність UkraineInvest демонструє позитивні тенденції у сфері просування України як інвестиційно привабливого ринку та надання консультаційної підтримки. Водночас спостерігається часткова інтеграція з нормативно-правовим полем та обмежена автономія організації, що ускладнює координацію дій між центральними й регіональними органами влади і знижує ефективність супроводу інвесторів у порівнянні з європейськими прикладами.

Отже, порівняльний аналіз свідчить про структурні та законодавчі прогалини в Україні, які потребують усунення. Впровадження механізмів повної інтеграції із законодавством, підвищення автономії інституцій і цифровізації процесів супроводу інвесторів може суттєво підвищити ефективність державної політики щодо залучення інвестицій і сприяти зростанню інвестиційної привабливості країни.

Процедури супроводу інвесторів у країнах ЄС значною мірою відрізняються від української практики як за організаційною структурою, так і за рівнем інтеграції законодавчих, адміністративних і цифрових механізмів. У країнах ЄС впроваджено комплексні моделі підтримки інвесторів, що поєднують функції інформаційного консультування, надання дозволів і ліцензій, а також програми післяінвестиційного супроводу. Центральною особливістю таких агентств є інтеграція механізмів «єдиного вікна», що надає інвесторам змогу отримувати всі необхідні послуги та консультації в межах одного органу, скорочуючи адміністративні перешкоди та підвищуючи ефективність процесів прийняття рішень.

Німецьке агентство Germany Trade & Invest реалізує концепцію комплексного супроводу інвесторів, поєднуючи інформаційне консультування, юридичну підтримку та допомогу в пошуку партнерів. Агентство використовує централізовані цифрові платформи для оброблення запитів інвесторів, що сприяє координації роботи регіональних представництв і забезпечує швидке реагування на законодавчі зміни та запити бізнесу. Механізми «єдиного вікна» в Німеччині інтегровані в систему державних сервісів і охоплюють послуги з податкового консультування, отримання дозволів на будівництво та працевлаштування, що істотно знижує ризики для інвесторів і прискорює процес реалізації інвестиційних проєктів. Сервіси післяінвестиційної підтримки передбачають регулярний моніторинг діяльності інвестора, консультування щодо розширення бізнесу та допомогу щодо взаємодії з місцевою владою, що сприяє підвищенню довіри інвесторів до державних інституцій.

Подібна практика спостерігається в Польщі, де діяльність Polish Investment and Trade Agency побудована на принципах інтеграції

«єдиного вікна» та системи сервісного обслуговування. Центральне й регіональні представництва агентства координують процеси отримання податкових пільг, дозволів і ліцензій, забезпечуючи прозорість процедур і скорочення часових витрат для інвесторів. Важливим аспектом є цифровізація процесів оброблення запитів, що дає змогу оперативно надавати рекомендації та інформацію про інвестиційні стимули, а також забезпечує доступ до актуальних нормативно-правових актів. Програми післяінвестиційної підтримки в Польщі передбачають постійний моніторинг реалізації проєктів, надання допомоги в розв'язанні адміністративних проблем і сприяння залученню додаткових ресурсів для розвитку бізнесу, що забезпечує довгострокову стабільність інвестиційних потоків.

CzechInvest у Чехії застосовує цифрові платформи для організації процедур «єдиного вікна», поєднуючи консультації, супровід юридичних аспектів і доступ до податкових стимулів. Інвестори мають змогу подавати документи онлайн, отримувати консультації щодо законодавчих вимог і використовувати інформаційні ресурси для оцінки перспективності інвестиційних проєктів. Сервіси післяінвестиційного супроводу в Чехії зорієнтовані на підтримку вже чинних інвестицій, розроблення стратегій розширення бізнесу та сприяння впровадженню інноваційних рішень у виробничі процеси. Такий підхід забезпечує високий рівень задоволеності інвесторів і стимулює повторні інвестиції.

Французьке агентство Business France реалізує багаторівневу модель супроводу, що охоплює інформаційне консультування, координацію взаємодії з регіональними адміністраціями та надання консультацій щодо податкових стимулів. Механізми «єдиного вікна» у Франції інтегровані з національними й регіональними сервісами, що надає інвесторам змогу отримувати комплексні послуги без необхідності взаємодії з декількома державними органами. Система сервісного обслуговування забезпечує оперативну підтримку в розв'язанні адміністративних проблем, а програми післяінвестиційної підтримки передбачають регулярне консультування, моніторинг результатів діяльності та сприяння в

пошуку нових партнерів і ресурсів для розвитку бізнесу. Розвинені цифрові платформи сприяють ефективному опрацюванню даних і оперативному реагуванню на запити інвесторів.

В Україні процедура супроводу інвесторів через UkraineInvest характеризується нижчим рівнем інтеграції та автономності. Механізми «єдиного вікна» перебувають на стадії формування, а інвесторам часто доводиться взаємодіяти з численними органами влади, що ускладнює процес отримання дозволів і ліцензій. Система сервісного обслуговування є менш структурованою, що обмежує швидкість реагування на запити та потребує посилення координації між центральними й регіональними структурами. Програми післяінвестиційної підтримки в Україні переважно зосереджені на наданні консультацій і просуванні країни як інвестиційно привабливого ринку, проте відсутній комплексний підхід до моніторингу проєктів і підтримки розширення бізнесу. Рівень цифровізації процесів управління також суттєво нижчий у порівнянні з країнами ЄС, що впливає на ефективність і швидкість прийняття рішень.

Отже, ключові відмінності в процедурах супроводу інвесторів між країнами ЄС та Україною виявляються в структурній автономії агентств, інтеграції механізмів «єдиного вікна», рівні сервісного обслуговування, комплексності програм післяінвестиційної підтримки та ступені цифровізації управлінських процесів. Європейські агентства демонструють високу ефективність завдяки поєднанню законодавчої підтримки, централізованих сервісів і цифрових платформ. Натомість Україна потребує вдосконалення організаційної структури, підвищення автономії агентства, розвитку комплексних механізмів супроводу й цифровізації процесів для зростання інвестиційної привабливості та ефективності державної політики залучення інвестицій.

Аналіз представлених даних щодо притоків ПІІ в країнах ЄС за 2020–2024 рр. дає змогу сформулювати декілька важливих висновків.

По-перше, загальна динаміка ПІІ демонструє суттєві коливання навіть у розвинених економіках, що свідчить про вплив глобальних

економічних, політичних і соціальних чинників на інвестиційний потік. Наприклад, Німеччина, яка традиційно є однією з провідних країн-реципієнтів для іноземного капіталу, демонструє пікове зростання в 2021 р. (74 162 млн дол. США), після чого спостерігається поступове зниження до 5716 млн дол. США в 2024 році. Такі коливання можуть бути пов'язані з впливом глобальних криз, регуляторних змін і переорієнтації міжнародних корпорацій.

Таблиця 2.

Притоки ПІІ (FDI inflows) для країн ЄС 2020-2024

Країна	2020 (inward FDI, млн дол. США)	2021 (млн дол. США)	2022 (млн дол. США)	2023 (млн дол. США)	2024 (млн дол. США)
Німеччина	64 391	74 162	53 356	52 039	5 716
Польща	15 779	30 661	35 144	28 362	12 740
Чехія	9 411	9 051	9 248	9 416	10 165
Румунія	3 432	10 606	11 149	7 296	6 201
Хорватія	176	4 931	3 926	3 152	4 377
Нідерланди	-131 780	-27 618	-80 272	-184 352	9 275

Джерело: сформовано автором на основі [15; 16; 17; 18; 19]

По-друге, країни Центрально-Східної Європи, зокрема Польща й Чехія, демонструють стабільнішу тенденцію зростання притоків ПІІ, що вказує на позитивний ефект від створення прозорого правового простору, інституцій підтримки інвестицій і активної політики залучення інвесторів. Польща, наприклад, збільшила притоки інвестицій із 15 779 млн дол. США в 2020 р. до 35 144 млн дол. США в 2022 р., що підкреслює її конкурентоспроможність у регіоні. Чехія демонструє помірне, але стабільне зростання, що свідчить про стійкість інвестиційного клімату та ефективну діяльність агентств підтримки інвесторів.

Румунія та Хорватія демонструють значне зростання притоків ПІІ в перші роки аналізованого періоду, проте згодом спостерігається спад, що може бути пов'язано з внутрішніми економічними коливаннями та потребою вдосконалення регуляторного середовища. Це підкреслює важливість комплексного підходу до залучення інвестицій, що охоплює законодавчі ініціативи, інституційну підтримку та надання стимулів для довгострокових вкладень.

Особливого значення набуває досвід Нідерландів, де протягом 2020–2023 рр. зафіксовано від'ємні значення ПІІ. Така ситуація пояснюється специфікою країни як транзитного хабу для інвестицій, де міжнародні корпорації здійснюють структурний перерозподіл капіталу. Високі або від'ємні показники притоків ПІІ не завжди відображають фактичний рух інвестицій в економіку країни. З огляду на це, аналіз статистичних даних потребує врахування інституційного та регуляторного контексту.

Здійснений аналіз засвідчує, що ефективність інституцій, відповідальних за залучення інвестицій, прозорість законодавчого простору та макроекономічна стабільність визначають підтримку та зростання інвестиційних потоків. Країни з розвиненими інституційними механізмами – Польща й Чехія – демонструють відносну стабільність і поступове зростання ПІІ. Натомість економіки з високим рівнем глобальної інтеграції – Німеччина та Нідерланди – виявляють підвищену чутливість до зовнішніх шоків і коливань на міжнародних ринках капіталу. Комплексний підхід до управління інвестиційним кліматом і створення сприятливих умов для довгострокових іноземних інвестицій залишається пріоритетним завданням для країн ЄС.

Іноземні компанії, які інвестували в агропромисловий сектор і виробництво високотехнологічного обладнання, зіткнулися з непередбачувано високими митними платежами на імпорт компонентів. Непрогнозованість митних зборів спричинила зростання собівартості продукції, затримки виробничих процесів і, в окремих випадках, призвела до часткового чи повного виведення інвестицій з України [20].

Чинна модель супроводу іноземних інвесторів в Україні базується на діяльності UkraineInvest. Агентство забезпечує консультаційну, правову й аналітичну підтримку, сприяє оформленню документів і доступу до пільг у межах програм підтримки великих інвестиційних проєктів. Функціонуючи як «точка входу» для інвесторів, воно істотно скорочує бюрократичні процедури та надає орієнтири на початковому етапі діяльності. Водночас ефективність цієї моделі в порівнянні з практиками провідних європейських інвестиційних агентств залишається обмеженою.

Порівняння з міжнародним досвідом виявляє низку системних обмежень. Українська модель характеризується недостатньою цифровізацією процесів, обмеженим рівнем післяінвестиційної підтримки та мінімальною автономією агентства. Спостерігається недостатня спроможність оперативного реагувати на запити інвесторів і впливати на регуляторне середовище. Обмеженість фінансових і кадрових ресурсів унеможливує повноцінне забезпечення потреб інвесторів на всіх етапах інвестиційного циклу – від підготовки проєкту до його реалізації та моніторингу.

У міжнародній практиці інвестиційні агентства активно застосовують цифрові інструменти, рішення електронного урядування та комплексні механізми сприяння інвесторам і післяінвестиційної підтримки. Такий підхід забезпечує повний цикл супроводу – від пошуку проєктів і перевірки відповідності до отримання дозволів, підтримки розширення бізнесу й контролю дотримання стандартів. Поєднання активної промоції, цифрових сервісів, правової передбачуваності та післяінвестиційного обслуговування підвищує конкурентоспроможність країни як реципієнта іноземних інвестицій і усуває перешкоди для входу на ринок і масштабування бізнесу.

Аналіз української моделі виявляє як позитивні аспекти, так і системні недоліки. До переваг належать такі: функціонування агентства як «точки входу», надання базових послуг, формування бази проєктів, аналітична підтримка та комунікація. Водночас виявляються обмежена автономія, недостатня ресурсна база, неузгодженість процедур, фрагментарність післяінвестиційної

підтримки, обмежена цифровізація, недостатня підтримка на регіональному рівні та слабка координація між центральними й регіональними органами влади.

Для підвищення ефективності супроводу інвесторів необхідно реалізувати комплекс заходів.

По-перше, розширення автономії та повноважень UkraineInvest надасть агентству змогу оперативно ухвалювати рішення без залучення численних державних інстанцій, що прискорить процеси й підвищить привабливість для інвесторів.

По-друге, посилення цифрових сервісів і створення єдиної платформи «єдиного вікна» уможливить оформлення всіх необхідних заявок – від подання інвестиційного проекту до отримання дозволів, пільг і ліцензій. Така платформа сприятиме прозорості та зменшенню корупційних ризиків.

По-третє, розвиток системної післяінвестиційної підтримки забезпечить супровід чинних бізнесів, моніторинг, допомогу в розв'язанні регуляторних, логістичних і правових проблем, пошук локальних партнерів і сприяння реінвестуванню. Це підвищить довіру інвесторів і стимулюватиме довгострокові проекти.

По-четверте, ефективна координація з регіональними органами влади дасть змогу регіонам активно залучати інвесторів, надавати пільги та спрощувати процедури, формуючи широку мережу підтримки.

По-п'яте, підвищення кадрового потенціалу й фінансування агентства забезпечить кваліфіковану експертизу для консультацій, моніторингу та підтримки після інвестування.

По-шосте, формування прозорої нормативно-правової бази та стабільної регуляторної політики мінімізує непередбачувані зміни правил, гарантує захист інвесторів і передбачає чіткі механізми пільг, стимулів, митних і податкових процедур.

Нарешті, інтеграція інвестиційної політики з іншими стратегічними цілями розвитку – цифровізацією, «зеленою» трансформацією, інноваціями й промисловим відновленням – перетворить інвестиції на рушій модернізації економіки, створення робочих місць, розвитку технологій і підвищення конкурентоспроможності.

Таблиця 3.

Порівняння ключових елементів супроводу інвесторів демонструє різницю між українською моделлю та європейськими практиками

Критерій	Стан в Україні (UkraineInvest)	Очікуваний стандарт
Статус агентства та автономія	Консультативнодорадчий орган, обмежена автономія, багаторівнева координація	Повна або значна автономія, право ухвалювати оперативні рішення
Цифрові сервіси / Singlewindow	Початкові кроки: онлайндовідник, консультації, база проектів; повного цифрового «вікна» немає	Повна цифровізація: онлайн-заявки, реєстри, документообіг, e-services
Aftercare / супровід після інвестування	Є надання консультацій, допомога в документах, система є фрагментарною	Системний after-care: моніторинг, підтримка, розвиток, реінвестування
Регуляторна передбачуваність / законодавча база	Є закон про підтримку великих проектів, проте зміни часті, нестабільність, бюрократія	Чіткі, стабільні правила, передбачувана політика, мінімум змін
Регіональна координація	Переважно центр; недостатній розвиток регіональної мережі	Ефективна регіональна мережа агентств + місцева влада + бізнес
Ресурси (людські, бюджет)	Обмежені, потреба в додатковому фінансуванні та експертизі	Адекватне фінансування, кваліфікований персонал, доступ до зовнішніх джерел

Джерело: сформовано автором на основі [8; 9; 10; 11; 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19]

Здійснений аналіз засвідчує, що чинний підхід в Україні має певні позитивні результати, проте для формування надійного, стабільного та конкурентоспроможного механізму залучення й утримання інвесторів необхідне суттєве вдосконалення. Воно охоплює розширення автономії агентства, цифровізацію процесів, розвиток системи післяінвестиційної підтримки, активну регіональну координацію, підвищення ресурсного й кадрового потенціалу, стабільну законодавчу політику та інтеграцію інвестиційної політики зі стратегічними векторами розвитку. Реалізація цих заходів сприятиме залученню якісного капіталу, стимулюватиме реінвестування й підтримуватиме модернізацію, інновації та сталий розвиток економіки країни.

Висновки. Аналіз діяльності державних інституцій, відповідальних за залучення та супровід інвесторів у країнах ЄС і в Україні, дає змогу констатувати суттєві відмінності в організаційно-інституційних підходах та ефективності взаємодії з інвестиційними суб'єктами. Європейські агентства характеризуються високим рівнем автономії, чіткою регуляторною передбачуваністю, інтегрованістю цифрових сервісів і системою комплексного супроводу інвесторів, що охоплює весь цикл – від попереднього оцінювання проєктів до підтримки після реалізації інвестицій. Такий підхід забезпечує швидке реагування на потреби інвесторів, мінімізацію бюрократичних перешкод і підвищення привабливості країн для ПІІ.

Українська модель супроводу інвесторів, представлена установою UkraineInvest, має низку позитивних елементів, зокрема консультаційну й аналітичну підтримку, формування бази інвестиційних проєктів і функцію «точки входу» для інвесторів. Водночас обмежена автономія агентства, недостатній рівень цифровізації, фрагментарність програм післяінвестиційної підтримки та слабка регіональна координація знижують ефективність його діяльності й створюють додаткові перешкоди для інвесторів. Ці чинники зумовлюють потребу вдосконалення процесів супроводу та інтеграції української практики з міжнародними стандартами.

Порівняльний аналіз показує, що для підвищення конкурентоспроможності України як інвестиційного середовища важливо забезпечити стабільність і передбачуваність законодавчої бази, активізувати цифровізацію процесів і запровадити комплексний супровід інвесторів на всіх етапах. Розширення повноважень агентства, посилення координації між центральними та регіональними органами влади, розвиток системи підтримки чинних інвесторів і підвищення ресурсного потенціалу створять сприятливіші умови для іноземних і внутрішніх інвестицій.

Загалом порівняльне дослідження свідчить про значний потенціал реформування української системи інвестиційного супроводу з урахуванням досвіду країн ЄС. Це забезпечить не лише зростання обсягів інвестицій, а й сприятиме сталому розвитку економіки, створенню нових робочих місць, впровадженню інноваційних технологій і зміцненню конкурентних позицій України на міжнародному ринку.

ПОРІВНЯННЯ ПРОЦЕДУР СУПРОВОДУ ІНВЕТОРІВ У КРАЇНАХ ЄС І В УКРАЇНІ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Дослідження спрямоване на формування цілісного наукового уявлення про інституційні, організаційні, правові та цифрові механізми супроводу інвесторів у країнах Європейського Союзу та в Україні, а також визначення їхньої ефективності та окреслення напрямів модернізації державної інвестиційної політики України. Емпіричну основу становлять статистичні дані UNCTAD, OECD, Євростату та національних статистичних служб європейських країн та України за 2020-2024 рр., а також офіційні звіти Deutsche Trade & Invest, Польського агентства з інвестицій та торгівлі, CzechInvest, Business France та UkraineInvest. Було використано системний, порівняльний, інституційний, структурно-функціональний і змістовний аналіз нормативно-правових актів, що дало змогу визначити рівень автономії відповідного відомства, інтеграцію цифрових послуг і специфіку постінвестиційної

підтримки. Порівняльний аналіз показав, що європейські країни характеризуються добре розвинутою багаторівневою інституційною архітектурою підтримки інвесторів, яка поєднує автономію агентств, регуляторну стабільність, комплексну цифровізацію процедур та системну модель подальшого супроводу. Зокрема Польща та Чехія демонструють стабільне зростання прямих іноземних інвестицій, що свідчить про ефективність їхніх інституційних механізмів. Водночас в Україні спостерігається фрагментація адміністративних процедур, відсутність автономії інвестиційних агентств, низький рівень інтеграції цифрових процесів, складні дозвільні процедури та регуляторна непередбачуваність. Це створює перешкоди для інвесторів та обмежує довгострокову інвестиційну активність. Ефективність підтримки інвесторів залежить від якості інституційної взаємодії, стабільності регуляторної системи та рівня цифрової інтеграції. Для України ключовими заходами є запровадження єдиного цифрового вікна, розширення повноважень UkraineInvest, посилення координації між органами влади, забезпечення регуляторної передбачуваності та створення регіональної мережі інвестиційних центрів. Впровадження ефективних європейських практик може підвищити інвестиційну привабливість країни, сприяти модернізації економіки та інтегрувати її в європейський економічний простір.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, супровід інвесторів, прямі іноземні інвестиції, агентства з залучення інвестицій, механізм «єдиного вікна», цифровізація державного управління, інституційний аналіз, модернізація управління, порівняльний аналіз.

Author Contributions: Conceptualization, D.M.; Writing – original draft, D.M.; Writing – review & editing, D.M. Author has read and agreed to the published version of the manuscript.

Funding: This research received no external funding.

Institutional Review Board Statement: Not applicable as study did not include human subjects.

Informed Consent Statement: Not applicable.

Data Availability Statement: Data is contained within the article.

Conflicts of Interest: The author declares no conflict of interest.

References

1. Smiesova, V.L., & Yaskov, Ye. O. (2023). Rynok mizhnarodnykh reitynhovykh ahentstv ta pidkholdy do otsiniuvannia investytsiinoi pryvablyvosti krainy [The market of international rating agencies and approaches to assessing the investment attractiveness of a country]. *Akademichnyi ohliad – Academic Review*, 1(58), (pp. 270-283) [in Ukrainian].

2. Nikolchuk, Yu.M., & Lopatovska, O.O. (2023). Investytsiina pryvablyvist Ukrainy: osnovni tendentsii, problemy ta kluchovi vektory vyrishennia [Investment attractiveness of Ukraine: main trends, problems and key vectors for solutions]. *Innovatsii ta stalyy rozvytok – Innovation and Sustainability*, 1, (pp. 164-175). Retrieved from: <https://surl.li/bvqenj> [in Ukrainian].

3. Smiesova, V., Tiutchenko, S., Ivanova, M., Tryfonova, O., Shvets, V., & Dudnyk, A. (2024). Economic security and enterprise management in the conditions of an environmental economy as a basis for sustainable development. *International Journal of Environmental Technology and Management. Special Issue: Innovative Environmental Technologies and Management*, 27(1-2), (pp. 110-128). Retrieved from: <https://ideas.repec.org/a/ids/ijetma/v27y2024i1-2p110-128.html> [in English].

4. Smiesova, V.L., Fedorova, N.Ye., & Pobyva, V.O. (2020). Innovatsii yak osnova sotsialno-ekonomichnoho rozvytku krain svitu [Innovations as a basis for socio-economic development of world countries]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: International Economic Relations and World Economy*, 31, (pp. 109-115). Retrieved from: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2020-31-17> [in Ukrainian].

5. Smiesova, V., Ovcharenko, O., Korotka, L., Kuchkova, O., & Karpenko, R. (2022). Economic security of regions: A methodological approach to assessment, management, and legal regulation. *Region*, 9(1), (pp. 83-100). Retrieved from: <https://surl.li/fkkmex> [in English].

6. Knoerich, J. (2021). The distinct contribution of investment promotion agencies' branch offices in bringing Chinese multinationals to Europe. *Journal*

of *World Business*, 56, Article 101214. Retrieved from: <https://surl.li/fuelmk> [in English].

7. *World Investment Report 2024: Investment facilitation and digital government*. (n.d.). (2024). *unctad.org*. Retrieved from: <https://unctad.org/webflyer/world-investment-report-2024> [in English].

8. de Crombrugghe, A., & Moore, S. (2021). Investment Promotion and the Digital Economy: A Comparative Analysis of Investment Promotion Practices across the OECD. *www.oecd.org*. Retrieved from: <https://www.oecd.org/investment/> [in English].

9. CzechInvest official website. (n.d.). *www.czechinvest.org*. Retrieved from: <https://www.czechinvest.org> [in Czech].

10. Business France official website. (n.d.). *www.businessfrance.fr*. Retrieved from: <https://www.businessfrance.fr> [in French].

11. Germany Trade & Invest official website. (n.d.). *www.gtai.de*. Retrieved from: <https://www.gtai.de> [in German].

12. Polish Investment and Trade Agency official website. (n.d.). *www.paih.gov.pl*. Retrieved from: <https://www.paih.gov.pl> [in Polish].

13. UkraineInvest official website. (n.d.). *ukraineinvest.gov.ua*. Retrieved from: <https://ukraineinvest.gov.ua> [in Ukrainian].

14. World Investment Report 2025: Country fact sheet – Germany (Inward FDI flows 2020–2024). (n.d.). (2025). *unctad.org*. Retrieved from: https://unctad.org/system/files/non-official-document/wir_fs_de_en.pdf [in English].

15. World Investment Report 2025: Country fact sheet – Poland. (n.d.). (2025). *unctad.org*. Retrieved from: https://unctad.org/system/files/non-official-document/wir_fs_pl_en.pdf [in English].

16. World Investment Report 2025: Country fact sheet – Romania. (n.d.). (2025). *unctad.org*. Retrieved from: https://unctad.org/system/files/non-official-document/wir_fs_ro_en.pdf [in English].

17. World Investment Report 2025: Country fact sheet – Croatia. (n.d.). (2025). *unctad.org*. Retrieved from: https://unctad.org/system/files/non-official-document/wir_fs_hr_en.pdf [in English].

18. World Investment Report 2025: Country fact sheet – Netherlands. (n.d.). (2025). *unctad.org*. Retrieved from: https://unctad.org/system/files/non-official-document/wir_fs_nl_en.pdf [in English].

19. Misyuryov, D. (2025). Determinanty investytsiinoi pryvablyvosti Ukrainy v konteksti hlobalnoi ekonomichnoi turbulentnosti [Determinants of investment attractiveness of Ukraine in the context of global economic turbulence]. *Publichne upravlinnia ta rehionalnyi rozvytok – Public*

Administration and Regional Development, 27, (pp. 180-210). Retrieved from: <https://doi.org/10.34132/pard2025.27.08> [in Ukrainian].

Відомості про автора / Information about the Author

Дмитро Місюр'юв, аспірант кафедри публічного управління та адміністрування, Юридичного факультету, Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: misyuryov.d@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0009-0000-4647-7304>.

Dmytro Misyuryov, PhD-student of the Department of Public Management and Administration, Faculty of Law, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: misyuryov.d@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0009-0000-4647-7304>.

Misyuryov, D. (2025). Comparison of investor support procedures in EU countries and Ukraine in the context of public administration modernization. *Public Administration and Regional Development*, 30, 1426-1447. <https://doi.org/10.34132/pard2025.30.15>